



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 51/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť N. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok, na súdnu ochranu a na zákonného sudcu podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 48 Er 598/2008 a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených predsedom Okresného súdu Košice II pod sp. zn. Spr 41/2009 a pod sp. zn. SprV/246/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. decembra 2009 doručená sťažnosť N. P., D. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok, na súdnu ochranu a na zákonného sudcu podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 48 Er 598/2008 a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených predsedom okresného súdu pod sp. zn. Spr 41/2009 a pod sp. zn. SprV/246/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. decembra 2009. Sťažnosť bola doplnená podaním z 1. februára 2010 doručeným ústavnému súdu osobne do podateľne toho istého dňa, ako aj podaním z 3. februára 2010 (správne má byť zrejme 2. februára 2010, pozn.) doručeným ústavnému súdu tiež osobne do podateľne 2. februára 2010.

Zo sťažnosti a z jej doplnení vyplýva, že 17. septembra 2007 sťažovateľka spolu s manželom pri návšteve banky s prekvapením a ponížením zistila, že majú súdnym exekútorom zablokované účty. Následne navštívila spolu s manželom súdneho exekútora, od ktorého sa dozvedeli o exekučnom konaní prebiehajúcim na okresnom súde pod sp. zn. 48 Er 2258/2007 v prospech Ing. P. T. (ďalej len „oprávnený“) na vymoženie sumy 7 500 000 Sk s prísl. na základe rozhodcovského rozsudku vydaného samozvaným rozhodcom vychádzajúcim zo sfalšovanej zmenky, v ktorej ako údajný pôvodný veriteľ vystupoval JUDr. J. Š., ktorý indosoval sfalšovanú zmenku na oprávneného. Sťažovateľka nahliadnutím do spisu v októbri 2007 zistila, že vyššia súdna úradníčka 12. septembra 2007 vydala pre súdneho exekútora poverenie na vykonanie exekúcie na základe nezákonného a neprávoplatného rozhodcovského rozsudku. Dňom 14. septembra 2007 všetok nehnuteľný majetok a všetky bankové účty sťažovateľky a jej manžela boli súdnym exekútorom zablokované. Na základe námietok sťažovateľky okresný súd 6. decembra 2007 vyžiadal od rozhodcu originál rozhodcovského spisu. Dňa 27. decembra 2007 oprávnený podal faxom návrh na zastavenie exekúcie, ktorý 3. januára 2008 aj osobne doručil okresnému súdu. Okresný súd namiesto toho, aby označil postup rozhodcu ako nezákonný, uznesením zo 4. januára 2008 (vydaným vyššou súdnou úradníčkou) exekúciu zastavil. Oprávnený sa však 15. februára 2008 proti uzneseniu odvolal, avšak 12. marca 2008 podal „*definitívny a neodvolateľný návrh na zastavenie exekúcie v celom rozsahu*“. Ešte pred „*definitívnym zastavením exekúcie*“ 5. marca 2008 pohľadávku postúpil na Ing. R. M. (ďalej len „nový oprávnený“). Uznesením okresného súdu sp. zn. 48 Er 2258/2007 zo 14. marca 2008

(vydaným sudcom) bola exekúcia právoplatne zastavená. Ešte predtým, ako toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť, začalo na základe toho istého exekučného titulu nové exekučné konanie pod sp. zn. 48 Er 598/2008, a to na návrh nového oprávneného. Vyššia súdna úradníčka 15. apríla 2008 vydala poverenie pre súdneho exekútora v prospech nového oprávneného. O tejto druhej exekúcii sa sťažovateľka dozvedela iba náhodne z internetu. Nahliadnutím do spisu zistila skutočnosť, že 15. apríla 2008 došlo k vydaniu nového poverenia. Dňa 15. mája 2008 sťažovateľka požiadala o zrušenie poverenia pre exekútora a o zastavenie exekúcie. Uznesením okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 1. júla 2008 (vydaným vyššou súdnou úradníčkou) boli námietky sťažovateľky zamietnuté. Vyššia súdna úradníčka konala a rozhodovala neoprávnene, lebo nemala príslušné poverenie sudcu. Uznesenie z 1. júla 2008 bolo sťažovateľke doručené až po 421 dňoch odo dňa jeho vydania, pričom sťažovateľka podala proti uzneseniu v zákonnej lehote odvolanie. O odvolaní dosiaľ nebolo rozhodnuté a súdny spis bol 31. júla 2009 bez zákonných dôvodov postúpený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“). Uznesením okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 21. júla 2008 (vydaným vyššou súdnou úradníčkou) boli zamietnuté námietky manžela sťažovateľky týkajúce sa miestnej príslušnosti okresného súdu. Toto uznesenie nebolo sťažovateľke dosiaľ doručené. Sťažovateľka sa v početných podaniach, a to tak v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 2258/2007, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, dožadovala toho, aby vo veci rozhodoval výlučne sudca, a nie vyššia súdna úradníčka. Keďže sudca nereagoval ani na jedno dožiadanie, mala sťažovateľka dojem, že sudca o prebiehajúcich exekučných konaniach ani nevie. Preto sa 27. februára 2009 obrátila na predsedu okresného súdu, ktorého žiadala o oznámenie mena vyššieho súdneho úradníka konajúceho vo veci, o označenie zákonného ustanovenia oprávňujúceho vyššieho súdneho úradníka vo veci konať a o popis rozsahu právomocí vyššieho súdneho úradníka v danej veci. Prípisom predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 41/2009 z 19. marca 2009 boli sťažovateľke oznámené odpovede na položené otázky. Prípis jej bol doručený 29. marca 2009. Sťažovateľka následne zistila, že rozvrh práce okresného súdu na roky 2007, 2008 a 2009 neobsahoval žiadne poverenie sudcu pre vyššiu súdnú úradníčku. Žiadne poverenia sa nenachádzajú ani v spisoch sp. zn. 48 Er 2258/2007 a sp. zn. 48 Er 598/2008. Sťažovateľka sa 26. marca 2009 v tejto súvislosti opätovne obrátila na predsedu okresného súdu. Predseda okresného súdu

reagoval prípisom sp. zn. SprV/246/2009 z 30. marca 2009 doručeným sťažovateľke 7. apríla 2009. Podľa jeho názoru rozvrh práce okresného súdu obsahuje všetky žiadané informácie vrátane rozsahu právomocí vyššieho súdneho úradníka.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených práv podľa ústavy, dodatkového protokolu a dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008 a predsedom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. Spr 41/2009 a sp. zn. SprV/246/2009 s tým, aby ústavný súd zrušil jednak poverenie okresného súdu z 15. apríla 2008 pre súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, ďalej uznesenie okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 1. júla 2008, ako aj uznesenie okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 21. júla 2008. Požaduje tiež priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 20 000 €. Napokon požaduje anonymizáciu svojich osobných údajov. Napokon postupom podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) žiada o vydanie dočasného opatrenia, ktorým by sa odložila vykonateľnosť poverenia pre súdneho exekútora z 15. apríla 2008, uznesenia o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie z 1. júla 2008 a uznesenia o zamietnutí návrhu na vyslovenie miestnej nepríslušnosti z 21. júla 2008. V rámci dočasného opatrenia žiada tiež uložiť Správe katastra v P., aby sa dočasne zdržala konania a oprávnenia vychádzajúceho z poverenia pre súdneho exekútora z 15. apríla 2008.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť smeruje jednak proti postupu, resp. rozhodnutiam okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, ale tiež proti postupom predsedu okresného súdu v sťažnostných konaniach vedených pod sp. zn. Spr 41/2009 a sp. zn. SprV/246/2009.

V súvislosti s exekučným konaním vedeným okresným súdom pod sp. zn. 48 Er 598/2008 namieta sťažovateľka porušenie označených práv podľa ústavy a dodatkového protokolu predovšetkým v súvislosti s poverením pre súdneho exekútora z 15. apríla 2008, na základe ktorého sa exekúcia dosiaľ vedie. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavnému súdu nie je známe, kedy presne sa sťažovateľka dozvedela o vydaní označeného poverenia, avšak sama tvrdí, že sa tak stalo pri nahliadnutí do súdneho spisu sp. zn. 48 Er 598/2008, pričom na základe zistení zo spisu už 15. mája 2008 podala návrh na zrušenie poverenia. To znamená, že sa sťažovateľka musela dozvedieť o vydaní poverenia

najneskôr 15. mája 2008, preto sťažnosť odovzdanú na poštovú prepravu 30. decembra 2009 treba považovať za oneskorenú.

Ďalšia námietka smeruje proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 1. júla 2008, ktorým okresný súd nevyhovел požiadavke sťažovateľky na zrušenie poverenia a na zastavenie exekúcie. Na rozhodnutie o tejto časti sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Treba zdôrazniť, že sťažovateľka sama uvádza, že potom, ako jej bolo uznesenie doručené, podala proti nemu v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté. Vzhľadom na to je v právomoci krajského súdu poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky. Tým je zároveň vylúčená v danom rozsahu právomoc ústavného súdu.

Sťažovateľka ďalej namieta uznesenie okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 z 21. júla 2008, ktorým vyššia súdna úradníčka nevyhovela námietke miestnej nepríslušnosti podanej manželom sťažovateľky. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za podanú niekým zjavne neoprávneným.

Ako to vyplýva z tvrdení sťažovateľky, okresný súd rozhodol o námietke podanej manželom sťažovateľky, nie teda sťažovateľkou. Preto ani nebolo uznesenie sťažovateľke (na rozdiel od jej manžela) doručené.

Uznesenie sa dotýka práva uplatneného niekým iným ako sťažovateľkou, čo vylučuje jej aktívnu legitimitáciu v danom rozsahu.

Námietka sťažovateľky týkajúca sa porušenia označeného článku dohovoru v sťažnostných konaniach vedených predsedom okresného súdu pod sp. zn. Spr 41/2009 a sp. zn. SprV/246/2009 je oneskorene podaná. Ako to sama sťažovateľka uvádza, prípis predsedu okresného súdu jej boli doručené ešte 29. marca 2009, resp. 7. apríla 2009. Preto sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 30. decembra 2009 bola podaná dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, nebolo už potrebné, aby sa ústavný súd osobitne zaoberal návrhom na vydanie dočasného opatrenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2010